

L'esport constitueix un dels grans fenòmens de massa del nostre món, desenvolupat de manera extraordinària durant el segle xx i consolidat, sense cap mena de dubte, a principi del segle xxi. Dins la nostra societat, avui dia, tothom té algun tipus de relació amb l'esport: bé com a practicant habitual d'algun esport, bé com a practicant ocasional, bé com a simple espectador d'algun espectacle esportiu. La relació, doncs, tant pot tenir el caràcter d'estrictament íntima, com en el cas de la pràctica individual de l'esport, com el d'unió (en comunitat pràcticament religiosa, en alguna de les modalitats en què podem entendre la religió, en un sentit ampli) en els grans espectacles esportius, en què milers de persones es poden trobar com a seguidors d'un equip de futbol, bàsquet o qualsevol dels altres esports que mouen masses.

L'esport guarda una relació directa amb la salut, i, per tant, des dels governs s'han de dur a terme polítiques responsables per promoure'n la pràctica entre tots els segments de la societat. Així mateix, l'esport resulta clau per a la socialització de les persones, especialment a l'etapa de formació de la pròpia personalitat. Per aquest motiu, cal fer una atenció especial al foment de l'esport entre els joves. Però també és cert que l'esport no té edat. O, per ser més exactes, que l'objectiu ha de ser tenir una vinculació específica amb la pràctica d'alguna activitat esportiva al llarg de tota la vida. Ja ho promovia la vella tradició republicana, a través del lema "esport i ciutadania" (que entenem que avui hauríem de continuar fent nostre, en tots els sentits).

Fins aquí hem parlat de l'esport, en general. Convé, emperò, deixar ben clar que els esports poden ser molt diversos, i que tenen una incidència molt desigual en la societat. Així, tenim des dels grans esports de massa, com el futbol, el bàsquet, el rugbi (més en altres països que no a Catalunya, però sense oblidar la forta presència a la Catalunya del Nord), el tennis, etc., fins a esports molt específics, molt concrets i amb un nombre molt més reduït de practicants.

Consider que un dels mèrits d'aquest *Diccionari general de l'esport* és el d'haver sabut fer una llista exhaustiva dels esports, incloent-hi des d'aquells que tenen més seguidors i practicants fins a aquells que només concentren l'atenció d'una part molt petita de la societat. També s'han tingut en compte les especificitats esportives d'àrees concretes dels Països Catalans, de manera que no hi manquen esports com ara la pilota valenciana, que no és practicada arreu de la nostra àrea lingüística. En qualsevol cas, a l'hora de comptar amb especialistes dels diferents esports, s'ha tingut en

compte el mapa lingüístic d'una manera molt acurada, i, per tant, es garanteix l'exhaustivitat del diccionari i el fet que respongui a un acurat català comú, com pertoca als productes que surten del TERMCAT.

La llengua catalana es troba en una situació social i històrica que presenta alguns paral·lelismes amb les paradoxes que també es produeixen dins el món de l'esport. L'esport català malda actualment per la seva internacionalització, per poder competir directament, en les diferents disciplines esportives, a nivell internacional. La presència de l'esport català al món constitueix un signe importantíssim de la presència catalana al món. Per això, aquells que no accepten la plenitud nacional de Catalunya posen tantes traves al reconeixement internacional d'unes federacions esportives que, cada vegada més, es troben al mapa de l'esport mundial. Amb la situació de la llengua ocorre quelcom de semblant: la llengua catalana compta amb molts dels instruments de qualsevol llengua plenament normalitzada, però no gaudeix d'un ús social propi de llengua del tot assentada en el si de la pròpia societat. Aquestes disfuncions, no en tinc cap dubte, s'arreglaran en un sentit o en un altre (i voldria pensar que ocorrerà en la bona direcció), però avui és un fet que es mantenen, en major o menor mesura.

La publicació del *Diccionari general de l'esport*, en aquest context, constitueix una fita important per a la llengua catalana. Ho és per les característiques de l'obra i per l'aportació que suposa al bagatge d'instruments amb què compta la nostra comunitat lingüística. En aquest sentit, cal destacar la feina, àrdua i acurada, com d'habitud, realitzada pel TERMCAT, amb la seva directora, Rosa Colomer, al capdavant. I ho és també per la incidència social que pot tenir aquest diccionari. La pràctica de l'esport, o el seguiment de l'esport com a espectadors, afecta pràcticament la totalitat dels entre nou i deu milions de catalanoparlants. Per tant, pocs diccionaris, tret del general de la llengua, poden captar tant l'atenció del públic usuari. Per allò que representa com a instrument per a la llengua i per la incidència social que ha de tenir, doncs, aquest diccionari constitueix una fita molt important per a la llengua catalana i per a la comunitat de persones que la fan servir. Esperem que el seu ús habitual contribueixi a assentar l'ús de la llengua catalana en l'àmbit de l'esport, de les diferents disciplines esportives, i, per tant, a fer un pas endavant en la consolidació de l'ús social de la nostra llengua.

Bernat Joan i Marí
Secretari de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya